

Nr 2.
Febr. 1935.

Redaktion:
Ing. H. Elläson,
SM6WL,
Box 8,
Motala.

ORGAN FÖR SVERIGES SÄNDAREAMATÖRER

S.A.A. Föreningen Sveriges Sändareamatörer. (Section of I.A.R.U.)

Ordförande: J.F. Karlsson, SM6UA.
Vice ordf.: E. Malmberg, SM5ZX.
Sekreterare: Georg Malm, SM5VK.
Skattmästare: Ivar Westerlund, SM5WJ.
Tekn. sekr.: Bertil Arvidson, SM5RH.
QSL-Manager: E. Malmberg, SM5ZX, SSA QSL, Stockholm 8.

Distriktleddare:

SM1, SM1YF Gunnar Engström, Kiruna C.
SM2, SM2VP Helmer Forssén, Åtjeå.
SM3, SM3XJ Abraham Persson, Österålnäs, Sjölevad.
SM4, SM4RL G.E. Höfving, Bodsögatan 8, Härnösand.
SM5, SM5ZL Arne Rydahl, Norrbackagat. 22, Stockholm.
SM6, SM6WL Hans Elläson, Box 8, Motala.
(Ställföretr. i Gbg. SM6VX, G. Jansson,
Nordhemsgat. 39, Göteborg)
SM7, SM7XE Erik Olsson, Sveagatan 77, Lihhamn.

Editorial.

Vår Editorial ägna vi denna gång åt OM Samuel Morse, i anledning av att i år ett sekel förflutit sedan han fullbordade den första på längre avstånd praktiskt användbara telegrafapparaten. Denna uppfinning är otvivelaktigt en av de allra viktigaste i kommunikationens historia. Morse's originalalfabet skiljer sig i många avseenden från det nu använda. Dess tecken hade längre eller kortare mellanrum varför förväxlingar lätt inträffade särskilt vid kabeltelegrafering. Uppställningen var emellertid så genialiskt gjord att alfabetet var i genomsnitt 5% snabbare än våra dagars morsecode (Internationella Morsecoden). "Gamla Morse"- eller som det också kallas "American Morse"-alfabetet användes ännu i dag på många platser i USA, Canada och delar av Australien på landlinjerna. Det enda som ger oss hans en påminnelse om den gamla originalcoden är det "t" vi ofta använda i stället för att slå alla fem strecken i nollan.

- - - o - - -

The Seventh International Relay Competition.

ARRL's årliga DX-test börjar i år den 9 mars 00.00 GMT och slutar den 17 mars 24.00 GMT. Så många SM's som möjligt skola försöka vara med. Det gäller för amatörer i hela den övriga världen att få förbindelser med stationer i USA och Canada varvid codegrupper om sex siffror utväxlas. Varje station har ett "serial number" på tre siffror som alltid sättes först i coden. De tre andra siffrorna tages från den första hälften av den närmast föregående mottagna siffergruppen. I den första codegruppen då ingen "närmast föregående sif-

fergrupp" finnes insättes i stället tre nollor. Förfaringssättet framgår bäst av nedanstående exempel på log. För varje codegrupp som mottagits OK av en station utanför W/VE erhålla båda parterna 1 poäng. För varje codegrupp som mottagits OK av en station inom W/VE erhålla båda parterna 2 poäng. Den högsta poängsumman för varje QSO blir således 3 poäng. Varje station får endast workas en gång om tre poäng därvid erhålles. Fattas en (el. två) poäng kan man försöka med ännu ett QSO varvid komplettering kan ske. Kollationering av redan sänt MSG är dock ej tillåten. Poängsumman multipliceras med antalet QSO'ade distrikt inom W/VE. Totalt = 14 st! Till denna poängsumma i sin tur lägges 500 p. vid förbindelser på endast ett band. För två band fås 1000 extra poäng, för tre 2000, för fyra 4000 och för fem band 8000.

Log'ar enligt nedanstående skola vara ARRL tillhanda före den 28 maj 1935.

Priser: Till segraren i varje land utdelas ett fb diplom.

Station: SM6UA L O C Serial Nr: 543

Date	Time GMT	Station Worked	Country	Continent	Frequency	Serial Nr.		Points
						Sent	RQVD	
March 9	0002	WICMX	USA	N. America	14 MC	543000	765000	3
" "	0010	WIBUX	" "	" "	" "	543765	856287	3
" 10	1215	WBEUY	" "	" "	" "	543856	215972	3

Dessutom lämnas uppgift på: Namn, adress, antalet frekvensband där minst en godkänd förbindelse uppnåtts, anropssignal,

rör i tx'en, inputen till sista steget, antalet "operation hours" (om de överstiga 90 göres vissa avdrag i poängsumman), antalet QSO'ade W/VE stationer samt antalet d:o distrikt.

- - - o - - -

1935 REF Cup Contest.

Testen startar den 24 Mars 00.00 GMT och slutar den 31 Mars 24.00 GMT. En poäng erhålles för varje QSO med stationer i Frankrike el. någon av dess kolonier. Endast ett QSO med varje fransk tävlingsdeltagare är tillåten. Codegrupper om fem bokstäver utväxlas. Segraren i varje land erhåller diplom och Radio-REF under tre månader. Den av alla deltagarna som uppnår den högsta poängsumman får ett speciellt diplom och Radio-REF under ett år. Log'arna skola vara REF, 17 Rue Mayet, Paris tillhanda senast den 19 maj 1935. Följande uppgifter skola även lämnas: Namn, adress, anropssignal, input och totala poängsumman. För varje QSO skall anges: Datum, GMT, Call, coder och frekvensband. En kort beskrivning över tävlingsdeltagarens station bör även medskickas.

- - - o - - -

Från distrikten.

SM2 och SM3.

Januari's dåliga conds ha under månadens senare hälft medfört en minskning i aktiviteten, men trots detta ha de flesta varit QRV. Ett intressant faktum inom SM1-2-3 är kvaliteten på sändarmaterialet. En inspektion visar nämligen att alla numera ståta med styr-sändare, ett rekord som ej torde kunna slås av någon annan landsända. YF=EC-FD-PA, VP=CC-FD-PA, XJ=CC-FD-FD-PA, YP=MO-PA, ZO=EC-PA, WB=EC/CC-FD-PA. Bokstäver som tala sitt tydliga språk, Dessutom har 4-5 hams mer eller mindre permanent fone.

VP hörs periodiskt med CC direkt på RK20, och utlovade även fb fone inom närmaste tiden.

-XJ working fortfarande mest svenskt, och fonesked dagligen med WB. Vill påpeka att vår fone ej köres då bandet är överbelastat med övriga SM's, och att dess räckvidd i regel ej går ner till SM5. Efterlyser Bulletinen och är villig QSP den pr tgf och tfn fr Norrland.

-YP har byggt någorlunda färdigt och resultatet blev en MO-PA med 15 watts abt. Anodmodulerar med fb kvalitet. Avstånden till närmaste hams begränsa dock fonens användbarhet.

-ZO tyst en tid fr QRL, men söndagarna QRV fr SM's. Ö-sund a bad condsqra. I början av månaden op's även av 5ZP som var på besök.

-WE har nu börjat förstå varför de äldre hamsen äro tunnhåriga. Trimningen av den nya EC-FD-PA har nämligen förklarat detta. Innan den blev OK, fördes tmslänga foneqso med XJ om neutralisering etc., för att ej tala om nätter med minimal sömn. Resultatet har emellertid blivit 19 enl. XJ, så "Ende gut, alles gut". Vidare väntas en X-tal i stället för den som sprack. Anodmodulering numera och under en tid framåt. Dessutom har en

del försök gjorts med FK-Hartley, till vilket återkommes. Antal SM-QSO under månaden = 65. F.ö. undras om ej anropet SM9SA bör komma till heders ej bara vid tester!!!

Ett sammandrag av månadens SM-conds visa att de varit rätt bra t.o.m. den 20, fast i regel 13g QRK till SM5-6. Em. i regel sämre än fm. Kvällarna nil. SM7 nil. Sista veckan en genomgående försämring, kulminerande den 31 även till SM3. Condsvariationerna möjligen beroende på snabba temperatur- och lufttryckförändringar. Ex-vis på en vecka mellan -25, 0 och -20 C.

73 WB

SM6.

Rapporter ha anlänt från -VX, -WN och -159. Mni tks OM's.

-WN har det senaste halvåret varit synnerligen aktiv på 80-, 40- och 20 m-banden med en input av abt 5 watts till ett B409. Nil dx-tyvärr. Mottagaren är en C-V-2 med sg-detektor. Att -WN's QRK inom SM är så god är säkerligen hans fb antensns förtjänst (en 40 m L-antenn) Ska nu bygga en PP TPTG för 25-30 w. "Stationens läge är vy QRM-fritt och bra på alla sätt". (Det är sällan Red hör talas om "QRM-fritt QRA". Gratulerar OMI)

-UJ bygger om tx'en. RK20 anlänt. Kör under tiden QRPetrus 3 w men hörs lika bra ändå i Metala.

-SS börjar plocka dx på 20 m med nya kärran.

-ZB bygger också en super.

-XT aktiv som vanligt. Experimenterar med fonen.

-WL byggt ny QRO duplex likriktare (med grejor från Åkarp) vadan RV218 nu får 1200 v. på anoden. Inputen begränsas till 100 w. hi.

73

DL6

SAB-Rapport.

Den gångna månaden har conds verkligen varit mycket varierande här nere. 80 meters bandet går alltför bra mitt på dagen, men dalar av fram på eftermiddagen. 40 m. är inget vidare. Dx höres i massor, men att få dem är litet besvärligare. 20 m. är nyckfullt. Den epa dagen fullt med dx, den andra tyst, och ibland varierar conds på en kvart. Möte har hållits hos -VX, som demonstrerade sin nya sändare.

-UA är allt som oftast i luften. Han håller nu på att bygga något jättefint i portabelväg, och till påsk får vi tillfälle att komma till tals med honom med denna tx.

-VX har på 20 m. haft QSO med -VK, -VU och -ZI och har nu allt klart för W.A.C. - om nu QSL-korten kommer från alla. På 80 m. går den nya kärran fb. Har försökt sig på litet telefonisändning, som gått fb (det är bara i Metala, som hans lingo inte vill höras, hi). Annars är det nästan dagliga QSO med -XG, LA4R och PA. Hade en eftermiddag foneqso med den flnske ängaren Anneberg, som befann sig i Nordsjön. QRK 9 på båda håll.

-YM är nu startklar så fort han fått upp antenn.

-WR sänder nu med 0,22 watt, men kärran blir snart större.

-ZH tänker skaffa sig ett RK20.

-XC mest igång om söndagarna.

73 VX

SM7.

Rapport har endast ingått från SM7XV i Hälsingborg. Eftersom det är första gången -XV låter höra av sig har

rapporten fått formen av en stationsbeskrivning.

80 m. kärran är CC, 3551 KC, med - 47'a som oscillator, och ett 210-rör som PA. Med 300 volt på plattan erhålles en input av 8 watt. För dx-bruk användes en Hartley med 2 st. 47 rör, inputten varierar mellan 15 och 30 watt.

-XV har haft QSO med 4 continenter, FM, W, PY och Europa.

Antennen är en vanlig 40 meters Hertz.

Mottagaren är en 0-V-1, A442 som detektor och 8443 som slutrör.

Till våren flyttar XV till AC, och då blir det QRO på minst 50 watt.

73

OL7

Från Sekr. i FSA ha vi fått mottaga följande rapport

I egenskap av sekreterare i Föreningen Falkenbergs Sändare Amatörer överlämnar jag härmed styrelsens förvaltningsberättelse för det gångna året, jämte en del uppgifter ang. avhållit årsmöte, styrelseval o. dyl. Förvaltningsberättelsen.

Sedan Intresseråde för bildandet av en amatörsändareförening i Falkenberg sammanträtt den 18 oktober 1933 och därvid 8 personer antecknat sig för medlemskap i en ev. förening, bildades denna den 23 november 1933, varvid samtidigt antogs stadgar och uppdrogs åt ett arbetsutskott att bygga en amatörsändare för föreningens räkning. Sedan val av styrelse och revisorer skett, konstituerade styrelsen sig sålunda, att radiotelegrafist Sture Malmberg, SM7RV, utsågs till ordförande, bankkassör Ernst Persson, SM034, till sekreterare och kassaförvaltare samt elektriker Viktor Callenberg, SM7XK, till materialförvaltare. Styrelsen fick i uppdrag att ordna med licensfrågan och föreningens anslutning till S.S.A. Sedan en lämplig klubblokal erhållits, igångsattes regelbunden träning i morse för medlemmarna och dessa klubbafnär ha sedan avhållits varje tisdag under de mörkare delarna av året. Av månadens fyra tisdagar ha som regel de trenne första använts för enbart morseträning under det att den fjärde tisdagen även omfattat undervisning i sändarens skötsel. Som syn- och även hörbart resultat av dessa övningar förelägga av telegrafverket godkända telegraferingsprov för trenne medlemmar, nämligen kamrer N.E. Agnell och elektrikererna Thore Sandén och Olie Andersson. Ett av styrelsen uppgjort förslag till QSL-kort har tryckts i en upplaga av 500 ex. att användas av de sändningsberättigade medlemmarna vid korrespondens med andra amatörer. Medlemsantalet har under året varit 12 st.

Falkenberg den 31 december 1934.

Eric W. Svensson, SM002, Ernst Persson, SM034, Viktor Callenberg, SM7XK.

Årsmöte avhölls med föreningen den 30 januari 1935, varvid styrelsen beviljades ansvarsfrihet. Samtliga medlemmar av styrelsen omvaldes.

73

Ernst Persson.

- - - o - - -

Mina radioexperiment.

Lifestory från SM5WZ.

Den s.k. radioflugan smittade under-tecknad vid 13 års ålder, och så blev följden härav ett kortvägsintresse, som fortfarande hänger i med oförminskad styrka. Nedsmittningen inträffade i min värderade

skollärares källare, där han hade ett litet "radiolaboratorium", som jag i min faders och "mästares" sällskap hade förmånen att få kliva in i. Detta var i radions barndom. Det var med obeskrivligt intresse jag såg mina båda första "läromästares" radiobygge. Det låg nästan tyckte jag mystik över det hela. Så fick jag så småningom tillträde till min fars radiolåda, som provkördes, och de många rattarna och spolarna och allt detta märkvärdiga tilltalade också tretton-åringen.

Efter plugg och experiment i det oändliga byggde jag så min första rx, varpå följde ett par års natvak. Efter vy experimenterande fick jag den äntligen ok. Men dessbättre blev jag inte nöjd med min rx. Den revs isär och hopsattes på nytt efter en annan kopplingsprincip. Samma sak upprepades i många år och troligen kommer den väl att fortsätta, såvitt allt går framåt. Det där känner för övrigt varje ham till.

Efter många sönderbrända dukar - jag experimenterade inte i källaren, utan smög mig till de dukklädda borden - åkte jag ut i köket. Hi! Så var det att sitta i matoset med mina experiment. Till slut fick jag även ihop till en telegrafnyckel, med vars hjälp träningen i morse börjades. Efter en påstötning från YU, satt jag vid "UA:s klocka." Så var det klart för lic., som jag så länge trängt efter. Första maj i år var allt ok.

Startade med en HARTLEY 20 - 25 w och en D4 nappade på det första CQ:t. Jag höll på att få "dändimpen". Efter en klunk vatten blev jag klar igen. (Kanske litet överdrivet, men nästan sant Hi.) Att ha radiostation i ett kök vill jag emellertid inte rekommendera, och till slut tog den pinan slut, i och med att jag fick ett rum för min stn. Efter inflyttningen byggde jag om min gamla HARTLEY till en PP TPTG 30 w., med antennfilter å la QST. Antennen är nu en Zepp. 40 m., fritt upphängd. Kör under bc på 7 mc. Men långt till närmaste bc lyssnare. Sedan den 1 oktober i år har jag worked Afrika, Asien, Nya Zeeland, så mitt QRA är vy fb. Aldrig besvärar jag av en enda störning. Har nu trimmat upp kärran på 80 m. och testat där varje söndag. Mina QSO på detta band äro dock räknade. 40 m. tycker jag är vy fb där jag så gott som varje kväll workar EA, FM8, FM4, CN8, SU.

SM5WZ

- - - o - - -

SM6SS

En livskraftig station med anor från 1925.

Inom kort kan -SS fira sitt tioårsjubileum som eterpirat och riddare av fria

luften. Första utsvävningarna på eterböljan gjordes i början av år 1925 och i så pass stor stil att verklig utsändning av musik och tal var anordnad med bistånd av Askersunds Radioklubb. Denna celebra utsändning renderade honom tyvärr 25 kr. böter för olaga radioutsändning och den käre SS fick skaffa sig licens.

Fordringarna för licens voro lika med noll. Någon skicklighet i telegrafering fordrades ej och med licensen i sin ägo började SS ånyo sina prov, men denna gång med korta vågor, under 50 meter. Det gick bra och med den enkla kärna som fanns lyckades SS över förväntan bra. I början när hela telegraferingsskickligheten inskränkte sig till CQ och SMSS var det ju en smula knepigt att taga emot, men på den tiden voro alla hams mera förstående och utan vidare anlände QSL från såväl DX som närmare platser. Första QSO med SM blev givetvis med -TN och detta QSL-kort tronar i "Shacket" bland hundrade andra men är nog det som är allra mest uppskattat trots massor av verkliga DX-do. Så var början gjord.

Apparaturen varierade något men i det stora hela var det Hartley som var den mest använda kopplingen, ända tills förra våren då den s.k. flugan på det mest allvarliga sätt ånyo angrep vännen SS. CC med PA och något senare CC med Buffer och PA byggdes och ha visat sig ge ypperliga resultat. Den nuvarande TX-en är i tre våningar med C.O. nedtill och PA överst. En Philips 10 wattare med 400 v. dc. från likriktare ger tillräcklig kick på ett PX25 som sitter som buffer för att styra ut slutsteget, en 100 watt Marconi-Osram bubbla med 1600 volt dc. på anoden. Denna sista TX blev just färdig i början av februari och ser ut att gå fint. W-stna ha redan börjat ramla in och QSO med W2 häromdagen med rapport om R6 tyx ge löfte om att WAC ej skall behöva vänta på sig så värst länge. RX är en hembyggd SG-Det.-två steg lågfr. med bandspread spolar som plockar in bra med stns. Hela SS shack med highpower TX och uppställning av sändaren ger en förmåelse av kvalitet och förstklassigt och smakfullt amatörarbete som få kunna överträffa.

-UJ

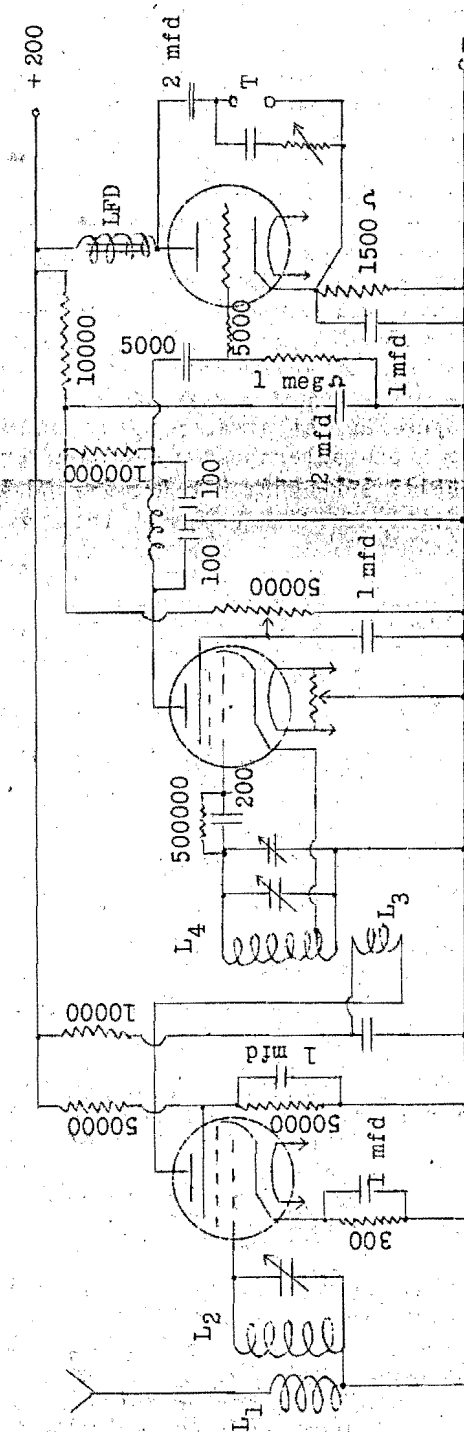
Trerörs AC-ansluten Rx.

-YN har varit vänlig att insända en utförlig beskrivning över Rx. Mottages säkerligen med intresse av läsekretsen.

Red.

Nedanstående är en beskrivning av min nya EC-RX, som jag knäpat ihop för ett par månader sedan.

Innan EC-rxen kom till provades en mängd olika kopplingar. Avstämd anod gav absolut det kraftigaste ljudet, men avstämningen var besvärlig, och en befintlig stn. försvann, då spänningen ändrades några volt på nätet. Så kom jag att tänka på 6WL^s recept på en stabil nät-rx, den s.k. electronkopplade. Koppl. provades och efter mkt om och men, fick jag den att gå ordentligt. Med två st. E446 som hf. och detektor och ett steg lf.-förstärkn. tar den in allt, som

svänger i luften, QRN ej undantagna, hi! men de kunna elimineras med lämplig "klangfärgskontroll". Tycker man ljudet är för starkt, kan man ju lyssna utan antenn. hi!

Vid konstruktionen av en hammottagare, gäller det att få återkoppl. att fungera tillfredsställande. Detta är ingen svårighet vid EC. Genom avskärmning och framförallt förständig placering av grejorna så att korta hf-förande ledningar kunna dragas, undvikas självsvängning av hf-röret, eller att apparaten svänger för kraftigt. Detektorn skall svänga endast under påverkan av den el.-kontrollerade återkopplingen. Då uppnås, att frekvensen vid små spänningsändringar å nätet icke varierar nämnvärt. Hoppas spänningen mellan t.ex. 150-100 volt på grund av att i närheten befinner sig någon vedsåg eller dyl., har det annars sina sidor att kunna hålla en stn., särskilt vid dx-lyssning på 14 mc, hi!

Beträffande min rx, är den omgiven av ett hölje av alum.-plåt 1,5 mm tjock. Dim. 400 x 200 x 200 mm. Rören äro placerade i försänkta hållare, och alla förbindningar äro gjorda under basplattan, (Al-plåt) men ledningarna mellan spolar och kond. gå naturligtvis kortare vägen ovanpå!

Som synes är det strängt taget ingenting, utom anod-gallerspölen, som behöver ägnas särskilt intresse. Den är, liksom antenspölen, lindad på rörsöcket, fast en sådan med fem ben. Anslutningarna till de olika stiftarna kan ju göras efter vars och ens smak. Anod- och gallerlindningarna gå åt samma håll, med gallerlindn. överst. Uttaget på gallerspölen på minussidan bör vara olika vid olika våglängder. För 80 m. 1 varv, 40 m. $\frac{1}{2}$ -1 varv, 20 m. c:a $\frac{1}{2}$ varv. Antalet varv vid de olika våglängderna framgår av nedanstående tabell.

Vågl.	L ₁	L ₂	L ₃	L ₄
80 m.	10 v.	18 v.	12 v.	18 v.
40 m.	8 v.	12 v.	9 v.	12 v.
20 m.	3 v.	5-6 v.	5 v.	5-6 v.

Avståndet mellan L₃ L₄ c:a 0,5 cm.

L₁ och L₃ lindas med tunn, emaljerad tråd ex.-vis 0,15 mm. L₂ och L₄ lindas för 80 m. med 0,35 mm. för 40 m. med 0,6 tätlindad. För 20 m. använder man 1 mm. emaljerad tråd samt avstånd mellan varven. För avstämningen äro 100 cm. kondensatorer lämpliga. En liten kond. på 25 cm. för bandspridning är nödvändig i detektorn men icke i antennkretsen.

Beträffande LF-förstärkn. så använd gärna transformator istället för motståndskoppl., men då med sidställd primär! Lämpligen sättes ett variabelt motstånd över sekundären, medelst vilket man kan sila bort en massa QRM. Motståndet = 0-100000 Ω .

Ett annat sätt att få bort QRM av hög tonfrekvens är att inlänka en kond. (20000 cm.) och ett variabelt motstånd (0-25000) mellan slutrörets anod och minus. (Se schemat). QRM från nätet kan delvis eller t.o.m. helt elimineras genom insättande av hf-drosslar i nättilliedningen. Dessa jordas närmast aggregatet genom 2 st. kond. på 5000 cm.

Nätanslutningen kan ordnas på så sätt, att man skaffar sig ett Philips aggr. av den kraftigare typen. Transformatorn i detta plockas sönder varefter man pålindar lämpligt antal varv till glödströmsmatningen. Man kan rätta sig efter likriktarrörets glödströmslindning, d.v.s. lika många varv. Trådtjocklek 1,3 mm. emaljerad. Kan man klara den saken, har man en billig och bra strömkälla till sin RX.

Vid koppl. av en apparat, som denna, får man icke använda chassiet såsom någon slags "koppl.-tråd". Ett bra sätt är att lägga en O-skena av blank koppartråd under bottenplattan.

Potentiometern mellan glödtrådarna utgöres av en reostat på c:a 30 Ω . Den placeras inuti lådan och isoleras från chassiet. Inställes så att brummet blir minst.

Beträffande slutröret, kan vilket gott rör som helst, indirekt eller direkt upphettat, användas.

Apparatens QRM är tillräcklig även för dx, när condx äro goda!

-YN

- - - o - - -

Småvarmt.

Vår gamle vän VE2DR placerade sig som sjätte man i den senaste Canada-USA tävlingen med en poängsumma = 12586. Congrats OM!

OM -XG i Karlstad har en dotter som tränar morse för fullt. Skall hon bli vår "first YL"? Konkurrenter saknas ej.

EX SMXN har varit ute på hamvisiter. Besökte -UJ, -XG och -YS. Tackar för fb gästfrihet.

-UJ meddelar att alla hams som komma till Askersund äro hjärtligt välkomna till hans lya.

- - - o - - -

Lyssnarrapport den 10/1-35.

Nedanstående fonistns hava i dag varit vy aktiva:

-WZ i Örebro. QRM R 8 med fb modulation
-VH Borgholm. QRM R 7 " " "
-VX är en ny foniröst som kommit. QRM R 8/9. Sänder en del dagar kl. 10.00-11.00,
-XG har stigit till "vrålstark".
Minst R 15.

-159 undrar om inte en kurs i morseträning kunde anordnas, vilken nog vore välkommen för många lic.aspiranter. SM6-159

Ny Medlem.

SM7-176 Bror Ekdahl, Kamrergatan 14,
Malmö.

Skattmästaren meddelar att SSA nu åter tillhandahåller radiokonventionen till ett pris av kr. 1:75.

Januarinumret av QTC blev tyvärr avsevärt försenat. -WL kan ej klandras (han insände manus i god tid!) utan i så fall snarare undertecknad, som har att ombesörja korrekturläsning och tryckning. Emellertid förelåg denna gång en kedja av olyckliga omständigheter såsom tjänsteresa, sjukdom och omöjlighet att just då anskaffa vikarie, varför ingenting kunde göras åt saken. För att ej ett upprepande skall behöva befaras har SSA:s styrelse tacksamt antagit -ZB:s erbjudande att en tid framåt sköta denna del av QTC-arbetet.

-VK

- - - o - - -

Klipp ur U:s dagboksanteckningar.

Med ens kommer man att känna den tryckande hettan så snart vi kastat ankar och man företar sig ej mera än som är nödvändigt!

Julen står för dörren och den skall firas på gammalt svenskt sätt med julmat och dricka. Ett jättebord står dukat på undre bryggan och skepparn presiderar som värd med styrman, maskinister och undertecknad bänkade runt omkring. Lutfisk och grött nedsköljes med div. dryckjom och stämningen stiger många hundra procent. Tankarna ila hemåt och rör sig kring ens kära där hemma, som fira jul däruppe i Norden.

I sådana ögonblick ter sig sjömanslivet bra hårt och man måste medgiva att det verkligen är ett uppoffrande liv som tusentals människor föra ombord på smutsiga trampar.

Lasten är inne och kursen går väst över Atlanten. Friska vindar smeka åno ens lekamen och nytt liv vaknar i ens avdomade kropp. Störningarna avtaga och mottagning även frampå kvällarna är möjlig. Idag ha vi tappat loggen och skepparn försöker smälla i oss att det är en haj som nappat. Hi! I luften är det ett inferniskt oväsen. Såväl amerikanska som gamla världens radiostationer stämma in i eterkören. Vi äro ungefär mitt i Atlanten och destinerade till New York. Hört SOS signaler från en ångare S/S Riviera, 200 miles east of Bermuda. Minst dussinet starka yankeystationer svarade och redan någon timma efter utsändandet av signalen är den nödställda ångaren undsatt.

Nödsignalen är det hemskaste man kan höra till sjöss. Den får mig att rysa och darra i knäveckan. Denna magiska trollformel, S O S, klipper på någon minut av all radiokorrespondens i halva Atlanten. Tusentals telegrafister klämma lurarna tätt mot öronen för att vara beredda på att mottaga meddelandet från det nödställda fartyget. QRT SOS, ljuder det titt och tätt, så fort någon som ej hört signalen försöker anropa på 600 meter. Timmar kunna gå under tystnad, utan att en hör ett ljud i RX, ty fartyget som sköter nödkorrespondensen kanske är hundratals sjömil borta. Äntligen kommer så ett "Resume traffic" från kuststationen inom vilkens område man befinner sig och ett meddelande om att SOS trafiken är slut och hjälp anlant. Så länge SOS trafiken varar vilar det ett hemst, gravlikt lugn över 600 m. bandet och allas plikt är "stand by". Nästa gång kan det vara din egen tur. Gör din plikt.

Med en rasande "Northeastern" på bogen passerade vi Bermudas och efter två dygns försening dockade vi i New York i slutet av januari.

Några månader senare återfinnas vi i packisen i S:t Lawrence på väg till Montreal. Det var ett grant äventyr. Islossningen var detta år synnerligen våldsamt och väldiga ismassor packades ihop i S:t Lawrenceviken. Ett femtiotal fartyg på väg uppför floden blevo sittande fast i isen för längre eller kortare tid. Det blev liv i luften vill jag lova.

WX-rapporter och navigationsvarningar fick jag ta emot till leda och 18-20 timmar vid RX gjorde en pigg till humöret. Om det bara varit en RX och ej ett museiföremål så skulle en ju kunnat skaffa litet nyheter till omväxling i dieten, men nu blev det nil press. Efter någon vecka lyckades vi slingra oss genom isbältena och kommo som första båt för året till Montreal.

Ned mot Westindiens ljumma böljor går färden. Med en viss tvekan klämmer man i med full effekt för att bli hörd bland hundratals highpowerd yankeybåtstationer. Där får ej sparas på wattarna. På 300 sjömil skall man kunna ha förbindelse under dagen men det gäller troligen någonstans i trakterna kring nordpolen och ej på amerikanska ostkusten. På sin höjd 150-200 miles var räckvidden för min station under dessa förhållanden och i annat fall hade en inget annat att göra än be om ett handtag från någon annan godhjärtad amerikan att transitera, och det voro de mera än villiga att göra. Mera hjälpsamma telegrafister finns det inte till sjöss än yankearna, ty det är troligen med en viss stoltshet de släppa sina "stora effekter" lösa och visa hur det går till att få ett fb QSO.